

Ба Шурои диссертатсионии 6D.КOA-029-и
назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон
(734025, ш. Душанбе, хиёбони Рӯдакӣ, 17)

ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи Назар Муъмин Абдучалол дар мавзуи «Адолати иҷтимоӣ дар назария ва амалияи ҳаёти ҷамъиятӣ», ки барои дарёфти дараҷаи илмии доктори илмҳои фалсафа аз рӯи ихтисоси 09.00.11 – фалсафаи иҷтимоӣ (илмҳои фалсафӣ) пешниҳод шудааст

Диссертатсияи доктории Назар Муъмин Абдучалол, ки ба мавзуи «Адолати иҷтимоӣ дар назария ва амалияи ҳаёти ҷамъиятӣ» бахшида шудааст, яке аз мавзӯҳои ҷолиби диққат ва мубрам хусусан дар замони муосир махсуб меёбад. Ин мавзӯ масъалахоеро дар бар мегирад, ки на танҳо аҳамияти назариявӣ, инчунин, аҳамияти ҳоси илмӣ-амалӣ дорад. Чунин ҳолат муҳаққиқонро водор месозад, ки барои татбиқи принципҳои адлу адолат дар афкор ва амалияи ҳаёти ҷомеа диққати бештар зоҳир намоянд.

Аз моҳият ва мазмуни автореферати мазкур бармеояд, ки диссертатсия аз муқаддима, се боб ва ёздаҳ зербоб, хулоса, феҳристи адабиёти истифодашуда иборат мебошад. Дар боби якуми диссертатсия масъалаҳои умумии назариявӣ-методологӣ оид ба дарку тафсири моҳияти адолати иҷтимоӣ дар давраҳои гуногуни инкишофи таърихӣ ҷомеа баррасӣ шудаанд. Муаллиф ба он таълимотҳое диққати махсус додааст, ки ба таҳаввули фаҳмиши адолати иҷтимоӣ таъсири амиқ гузоштаанд. Дар ин замина, концепсияҳои муосири адолати иҷтимоӣ дар замони муосир ба риштаи таҳқиқ кашида шудааст. Дар боби дуюм бошад, масъалаҳои марбут ба адолати умумибашарӣ ва ё ҷаҳонӣ дар шароити глобализатсия ва дигар муносибатҳои ба онҳо алоқаманд таҳлилу баррасӣ гардидаанд. Дар зербобҳои боби мазкур андешаҳои ҷолиб ҷиҳати таҷдиди назар кардани адолати иҷтимоӣ дар шароити муосири глобализатсия асоснок карда шудаанд. Дар боби сеюми диссертатсия таҷрибаи амалии татбиқи принципҳои адолати иҷтимоӣ

дар Ҷумҳурии Тоҷикистон дар замони соҳибистиклолӣ мавриди таҳқиқ қарор гирифтааст. Дар ин боб муаллиф рушди сиёсати иҷтимоии давлатро яқоя бо масъалаҳои амалигардонии принципҳои адолати иҷтимоӣ баррасӣ ва таҳқиқ намудааст. Дар хулосаи диссертатсия масъалаҳои амалӣ намудани талаботи адолати иҷтимоӣ дар замони муосир ва аҳамияти он барои суботи ҷомеаи демократӣ матраҳ шудаанд.

Дар диссертатсияи хеш муаллиф нуктаҳои ҷолиби илмиро пайгирӣ кардааст. Хусусан, ӯ якчанд ақидаҳои тозаро ҷиҳати такмили фаъолияти ниҳодҳои давлат ва ҷомеаи шаҳрвандӣ дар самти ташкил ва идораи соҳаҳои иҷтимоӣ, афзун гардонидани сатҳи некуахлоқии шаҳрвандон пешниҳод намудааст. Таҳлилҳои муқоисавии муаллиф имкон фароҳам овардааст, ки таҷрибаи рушдкардаи сиёсати иҷтимоӣ вобаста ба татбиқи принципҳои адолати иҷтимоӣ таҳлилу пешниҳод гардад.

Муаллиф ҷиҳати таҳқиқи мавзӯи интиҳобшуда аз адабиёти зарурӣ истифода бурдааст, ки дар маҷмӯъ диссертатсия бо услуби хуби илмию назариявӣ таҳия ва пешниҳод шудааст. Воқеан, автореферати диссертатсияи доктории Назар Муъмин Абдучалол дар мавзӯи «Адолати иҷтимоӣ дар назария ва амалияи ҳаёти ҷамъиятӣ» бо моҳият ва мазмуни хоси илмию амалӣ, риояи мантиқи масъалагузорӣ, тариқи риояи пайдарпаии сохторӣ ва дигар самтҳои назаррасу илман асоснокгардидааш сазовори баҳои баланди илмӣ мебошад.

Дар қатори дастовардҳо, матни автореферати диссертатсияи Назар М. А. аз нуктаҳои илмии баҳсталаб орӣ нест. Масалан:

1. Муаллиф дуруст қайд намудааст, ки «...ниҳодҳои байналмилалии иҷтимоӣ дар шароити ҳозираи рушди инсоният бо масъалаи такрористехсолкунии беадолатӣ рӯ ба рӯ ҳастанд, як қатор ҳуҷжатҳои дар даҳсолаҳои охир қабулшудаи онҳо хусусияти декларативӣ дорад» (автореф.дисс. с.31), аммо чунин қазия васеъ таҳлил нашудааст.

2. Ҳангоми таҳқиқи масъалаҳои татбиқи амалии адолати иҷтимоӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон мувофиқи матлаб мебуд, агар дастовардҳои

ҚТ дар ин самт бо дастовардҳои кишварҳои минтақа муқоиса карда мешуд.

Бояд гуфт, ки эродҳои овардашуда ба арзиши илмии диссертатсия таъсир намерасонанд. Омӯзиши ҳамачонибаи матни автореферати диссертатсияи Назар М. А., ки он таҳқиқоти илмии баанҷомрасида ба ҳисоб рафта, дар он масъалаҳои мубраму ҳалталаб вобаста ба мавзӯи таҳқиқот, омилҳои татбиқи амалии адолати иҷтимоӣ дар ҳаёти ҷомеа мавриди таҳлил қарор гирифтаанд. Аз мазмун ва муҳтавои автореферат чунин бармеояд, ки диссертатсияи доктории Назар Муъмин Абдучалол дар мавзӯи «Адолати иҷтимоӣ дар назария ва амалияи ҳаёти ҷамъиятӣ» ба талаботи «Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ», ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, таҳти № 267 тасдиқ шудааст, ҷавобгӯ буда, муаллифи он барои барои дарёфти дараҷаи илмии доктори илмҳои фалсафа аз рӯи ихтисоси 09.00.11 – фалсафаи иҷтимоӣ сазовор мебошад.

Тақриз дар асоси талаботи «Низомномаи Шурои диссертатсионӣ» ва «Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ», ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, таҳти № 267 тасдиқ шудааст, таҳия ва манзур гардидааст.

Муқарриз:

Доктори илмҳои сиёсатшиносӣ,
профессори кафедраи сиёсатшиносӣ
ва муносибатҳои байналмилалӣ
ДДБ ба номи Носири Хусрав

Саидов А. С.

Суроға: Ҷумҳурии Тоҷикистон, ш. Бохтар
кӯчаи Айни 67, тел: 902.52.73.72

Имзои Саидов А. С., ро тасдиқ мекунам

Сардори ШК ва корҳои махсуси

МДТ «ДДБ ба номи Носири Хусрав»

«05» август 2022 с.

Шукурзод Ҷ. А.